

Seinų kunigų seminarija ir jos auklėtiniai

Virtuali paroda
Seinų kunigų seminarijai –200 metų

Parodą parengė Dalia Dudzinskiienė
Lietuvos istorijos instituto biblioteka, 2026

*Seinų kunigų seminarija, įkurta 1826 m.,
2026 metais mini savo įkūrimo 200 metų jubiliejų.*

Ši seminarija paliko gilų pėdsaką tiek lietuvių, tiek lenkų dvasiniame ir kultūriniame gyvenime. Seminarijos klierikais buvo abiejų tautų atstovai, tačiau daugumą sudarė lietuvių kilmės klierikai.

Seminarijos, kaip mokymo įstaigos tikslas – paruošti dvasininkus pastoraciniam darbui parapijose neatsižvelgiant į tautybę, mokymas vyko lotynų ir lenkų kalbomis, todėl klierikų etninė sudėtis dar nereiškę, kad baigę seminariją kunigai taps tautiškai susipratę. Reikėjo kitų iniciatyvų.

Seminarija buvo svarbi besikuriančiai moderniai lietuvių tautai. Klierikai lietuviai įkūrė slaptą draugiją, kurios tikslas buvo tautinio sąmoningumo kėlimas ir lietuvių kalbos įgūdžių gilinimas, ko iš kunigų reikalavo besiplėčiantis tautinis atgimimas.

Klierikai lenkai, ypač XX a. pradžioje, įsitraukė kultūrinį Lenkijos gyvenimą.

Svarbu pažymėti, kad lietuvių kilmės kunigai uoliai dirbo pastoracinį darbą lenkiškoje vyskupijos dalyje.

Seinų kunigų seminarija per savo veiklos metus parengė per aštuonis šimtus dvasininkų, kurių dauguma kalbėjo lietuviškai.

Seinų kunigų seminarija tapo vienu svarbiausių lietuvių tautinio atgimimo centrų. Joje susiformavo išsilavinusių lietuvių kunigų karta, kuri vėliau aktyviai prisidėjo prie lietuviškos spaudos, švietimo, kultūros ir visuomeninio gyvenimo plėtros Lietuvoje.

Klierikai ne tik skaitė, bet ir platino draudžiamą lietuvišką spaudą.

Seinuose veikė seminarijos profesorių įsteigta „Šaltinio“ spaustuvė.

*Tautinius lietuvių jausmus žadino seminarijos profesoriai, ypač lenkų kalbos ir literatūros profesorius **Stanislovas Jamiolkovskis**, kuris seminarijoje dirbo 1864–1872 m. Jis gėrėjosi lietuvių klierikų dainuojamomis dainomis, savo bibliotekoje turėjo kelias lietuviškas knygas ir duodavo jas skaityti klierikams, taip pat klierikus aprūpindavo lenkų romantikų kūriniais: Adomo Mickevičiaus, Vladislovo Kondratovičiaus, Ignaco Chodzkos, Juzefo Kraševskio. Ragino klierikus, kai pabaigs seminariją, pamokslus sakyti žmonėms jų kalba, kad geriau suprastų skelbiamą dievo žodį. Prof. S. Jamiolkovskis buvo pramokęs lietuvių kalbos ir ragino klierikus rinkti lietuviškas dainas kaip lietuvių poezijos pavyzdžius. Be to, profesorius per literatūros pamokas įdiegdavo meilę literatūrai ir norą rašyti.*

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Vyskupai

Justinas Staugaitis (1866 – 1943)

Studijos Seinų kunigų seminarijoje (1885–1890).

Telšių vyskupas, Vasario 16 akto signataras, Seimo pirmininkas.

„Seinai jau nebebuvo tas ramus kampelis, kuriame pamažėle, niekieno nekliudomas, ėjo lenkinimo darbas. Seinuose visi jaunieji kunigai, net ir senis Augustaitis jau buvo susipratę lietuviai ir uoliai varė dzūkų atlietuvinimo darbą. Lenkai, pamatę pavojų, pasiryžo neužleisti pozicijų, todėl tyli, bet atkakli kova virė ir tarp kunigų, ir šiaip visuomenės. Kieno stipresnės buvo pajėgos, sunku pasakyti.“

J.Staugaitis, 1909 m. atvykęs į Seinus

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Vyskupai

Pranciškus Būčys (1872 – 1951)

Studijos Seinų kunigų seminarijoje (1890–1895).

Rytų apeigų vyskupas, Didžiojo Vilniaus seimo pirmininkas,
Lietuvos universiteto rektorius, Teologijos-filosofijos fakulteto dekanas.

„Man seminarijoje esant II kurse, lietuvių būrelis sumanė padaryti ką nors svarbesnio už atskirų straipsnelių rašymą. Tuomet buvo jaučiamas lietuvių kalboje pamokslų trūkumas. Lietuviškuose pamoksluose pasitaikydavo daug nelietuviškų žodžių ir sakinių. Jaunieji baigusieji seminariją kunigai sunkiai išvengdavo nelietuviško išsitarimo pamoksluose, kadangi naudodavosi spausdintais lenkiškais ar kitokiais nelietuviškais pamokslais. Taigi, neatsimenu, kas viename lietuvių būrelio susirinkime iškėlė sumanymą paimti gerą pamokslų knygą ir ją išversti gryną lietuvių kalba“.

P. Būčys

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Vyskupai

Vincentas Borisevičius (1887–1946)

Studijos Seinų kunigų seminarijoje (1903–1909).

Telšių vyskupas, Teologijos studijos Fribūro universitete Šveicarijoje,
Profesorius Seinų kunigų seminarijoje (1922–1926).

„Vincentas su dideliu entuziazmu ėmėsi filosofijos, sociologijos ir lotynų kalbos studijų. Vėliau su dideliu įdomumu ir pasisekimu atsidėjo teologijos studijoms, mėgo sistematinę, o ypač moralinę teologiją. Jo studijų draugai jį prisiminė kaip didelį knygų mėgėją ir teisybės brangintoją, o šiaip tylų, draugišką ir mielą, visiems pagelbstintį klieriką, kuris savo būdo lavinimui ir poilsiui mėgo žaisti ir krocketą. Jau studijų metais tikėjimo dalykuose buvęs griežtas ir nepajudinamas. Niekad jo nepalietė nei pesimizmas nei išgąstis. Visados turėjo džiaugsmo dirbti, visados giedras, pilnas vilčių žvelgė į ateitį. Visada jo veidas buvo meilės ir mandagumo šviesos apšviestas. Jis buvo pasisavinęs tiek daug širdies tyrumo, tiek gryno tikėjimo iš tėvų namų ir auklėtojų, kad kitoks jis negalėjo nė būti. Gyvas tikėjimas į Dievą ir Kristų — mūsų Gelbėtoją padaro žmogaus gyvenimą džiugų, pilną vilties ir išlygintą. Toks Vincentas buvo seminarijoje jaunystės metais, toks jis pasiliko vėliau, kai įėjo į pilną darbo, pareigų ir atsakomybės gyvenimą“.

A.Baltinis. Vyskupo Vincento Borisevičiaus gyvenimas ir darbai

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Vyskupai

Romualdas Jalbžykovskis (1876–1955)

Studijos Seinų kunigų seminarijoje (nuo 1893).

Vilniaus arkivyskupas - metropolitas

Seinų kunigų seminarijos vicerektorius

„Jalbžykovskis kaip asmuo buvo įdomus žmogus: uolus kunigas, atitrukdamas lankydavo bažnyčią, jos darbui skirdavo daug laiko, klausydamas išpažinčių ir sakydamas pamokslus. Buvo visuomenininkas ir Seinuose vadovavo keliom lenkiškom organizacijom. Seminarijoje prisiimdavo pareigų daugiau, negu jo jėgos pakeldavo. Spėju, kad visa tai darė iš geros valios, nors viskas baigdavosi tuo, kad, negalėdamas gerai atlikti savo pasiimtųjų pareigų, tapo menkavertis profesorius. Jo būdo perprasti nepavyko. Buvo šviesaus nusiteikimo, nusišypsodavo, bet klierikams, ypač jo nemėgiams, buvo kietas ir neatlaidus. Jo kaip auklėtojo ir administratoriaus metodai mano galvoje pateisinimo nesuranda. Dėl jų jis buvo nemėgiamas nė lietuvių, nė lenkų klierikų. Nors lenkai prieš jį ir lenkdavo galvas, bet tik dėl jo lenkiškumo ir beatodairio lenkų palaikymo. Tas jo beatodairinis lenkiškumas, kurį, neperdėjus, galima pavadinti fanatizmu, tas jo užsikirtęs antilietuviškumas ir kelia klausimą, ar Jalbžykovskis nebuvo juodoji asmenybė. Seminarijoj daug jis pakenkė kai kuriems klierikams, daug užnuodijo atmosferos, o dar daugiau blogo padarė lietuviams, kai buvo Vilniaus arkivyskupas“.

M.Krupavičius

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Politikai

Teologijos studentas Seinuose

Mykolas Krupavičius (1885 – 1970)

Studijos Seinų kunigų seminarijoje (1908–1913).

Seimų narys, Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministras, politikas, intelektualas, ryškus visuomenės ir išeivijos veikėjas.

„Kunigų seminarija — tai naujas pasaulis<...> Seminarija turi išauklėti žmogų, kuris neatitrūktų nuo pasaulio ir nuo jo kasdienio gyvenimo, kad stipriai abiem kojom stovėdamas žemėje, galva siektų dangaus.“

„Seminarija gal per daug būdavo apkrauta mokomaisiais objektais, bet dėl tikslaus laiko sutvarkymo ir dėl to, kad mokymosi laikas buvo sutvarkytas vadovybės, o ne paties seminaristo, kaip individo, to perkrovimo nebuvo galima justti. Mokymosi laikas taip buvo sutvarkytas, kad ne tik privalomus objektus buvo galima padoriai parengti, bet ir nemaža laisvai pasirenkamų knygų paskaityti. Esu įsitikinęs, kad daugiausia išprusau ir išsilavinau kunigų seminarijoje“.

„...be grynai bažnytinių mokslų, seminarija davė politikui ir visuomenininkui reikalingų mokslų, prie kurių priklauso filosofija, etika, moralinė teologija ir t.t. Mokyklos gerumas nepareina nuo mokyklos rūmų ar programos, bet nuo profesorių“.

M.Krupavičius

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Politikai

Antanas Šmulkštys (1886– 1951)

Studijos Seinų kunigų seminarijoje (1903–1908).

Steigiamojo Seimo narys, kunigas, rašytojas (slapyvardis *Paparonis*), bendradarbiavo leidiniuose „Šaltinis“, „Ateitis“, „Vaivorykštė“, redagavo laikraštį „Laisvė“, politikas, visuomenės veikėjas.

„Buvau tada įpusėjęs Seinų seminariją. Turėjome savo slaptą organizaciją, kuri mus ruošė organizaciniam darbui. Dėl to „Žiburio“ programa pasidarė mūsų gyvų diskusijų objektu, o reikalas lenktyniauti su vadinamų pirmievių „Šviesa“ dilgino mūsų norus kaip galima greičiau pradėti viešą darbą ir bandyti savo bręstančias jėgas“.

„Turiu ir būtinai turiu gauti mokslo laipsnį, nes stoka to mokslo šiandien mane baisiai kankina“.

A. Šmulkštys

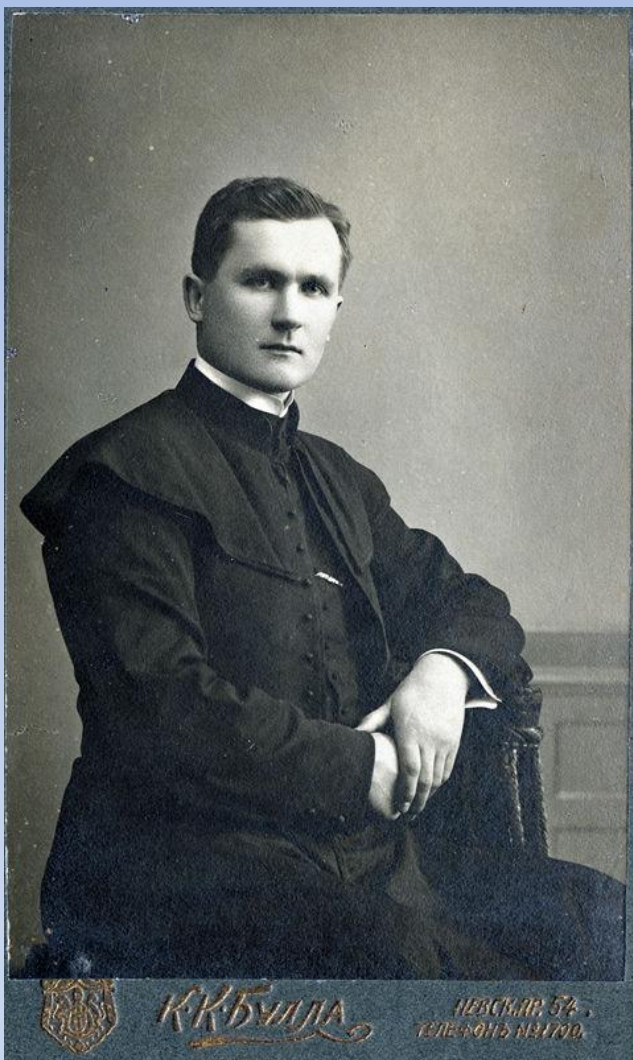

A. Šmulkštys-Paparonis

Kunigas, poetas, Steig. Seimo
narys.

Clergyman, member of Lith. Const.
Assembly, poet.

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Politikai

Juozas Vailokaitis (1880–1953)

Studijos Seinų kunigų seminarijoje (nuo 1897).

Steigiamojo Seimo narys, politikas, politikas, žurnalo „Šaltinis“ redaktorius, Ūkio banko steigėjas (valdybos pirmininkas), mecenatas.

„Žemės badas buvo labiausiai jaučiamas. Kun. Juozas Vailokaitis, kuris tuo metu buvo Seinuose, matydamas tai, padarė pirmąjį savo prekybinį žygį arba karjerą, nupirkdamas vieną dvarą ir išparceliuodamas bežemiams ir mažžemiams. Vailokaitis buvo pirmasis žemės reformatorius Suvalkijoje...“

M. Krupavičius

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Istorikai

Pranciškus Augustaitis (1848 – 1915)

Studijos Seinų kunigų seminarijoje (nuo 1865).

1871 – 1908 m. dėstė Seinų kunigų seminarijoje

Vygrių ir Seinų vyskupijos istorijos autorius.

Vyskupas Pranciškus Būčys, MIC savo atsiminimuose pateikia tokį epizodą:

„... Augustaitis filosofiją dėstė I kursui. Jame buvo du klierikai su ypatingai gražiais balsais. Sendziko balsas buvo taip aukštas, kaip moterų diskantas, Brusoko drūtabalsis siekdavo taip žemai, kad vargonai imdavo tik viena oktava žemiau. Juodu (Brusokas ir Sendzikas) sutardavo dainuoti duetu. Vieną kartą pasitaikė, kad prieš Augustaičiui ateinant į pamoką, juodu pianissimo dainavo „Op, op, kas ten, Nemunėli...“ Brusoko balsas, kad ir žemas, bet buvo minkštas. Priėjęs netoli durų, profesorius sustojo ir klausė, kol klierikai baigė dainuoti. Klierikai tai pastebėjo, ir veikiai kursas uždėjo draugams pareigą dainuoti, prieš prasidedant pamokai. Taip pasisekdavo pamoką kokias penkias minutes sutrumpinti, kol profesorius klausydavosi už durų“.

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Istorikai

Jonas Totoraitis (1872 – 1941)

Studijos Seinų kunigų seminarijoje (1890–1895).

Pirmas lietuvis, apgynęs istorijos daktaro disertaciją iš Lietuvos istorijos. 1904 m. Fribūro universitete vokiečių kalba apsigynė disertaciją apie karalių Mindaugą.

„Beveik visi klierikai buvo lietuviai, lenkų buvo tik keli. Tautinio lietuvių supratimo nebuvo, bet pakėlimas seminarijos mokslo vedė juos prie to. Niekas lietuviams auklėtiniams, nors vis kalbantiems lenkiškai, negynė nei kliudė gyvent savu lietuvišku gyvenimu. Kaip žmonės, kaip klierikai mėgo daug lietuviškai dainuoti. Vakaraus poilsio laiku seminarija skambėdavo nuo lietuviškų dainų. Per vakaciją klierikai prisirinkdavo nuo giminių ir pažįstamų naujų dainų ir per metus jas dainuodavo. Beveik kiekvienas klierikas turėjo dainų rinkinėlį, vadinamą dainų „kantičkomis“.

J. Totoraitis

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Istorikai

Jonas Reitelaitis (1884–1966)

Studijos Seinų kunigų seminarijoje (1907–1913).

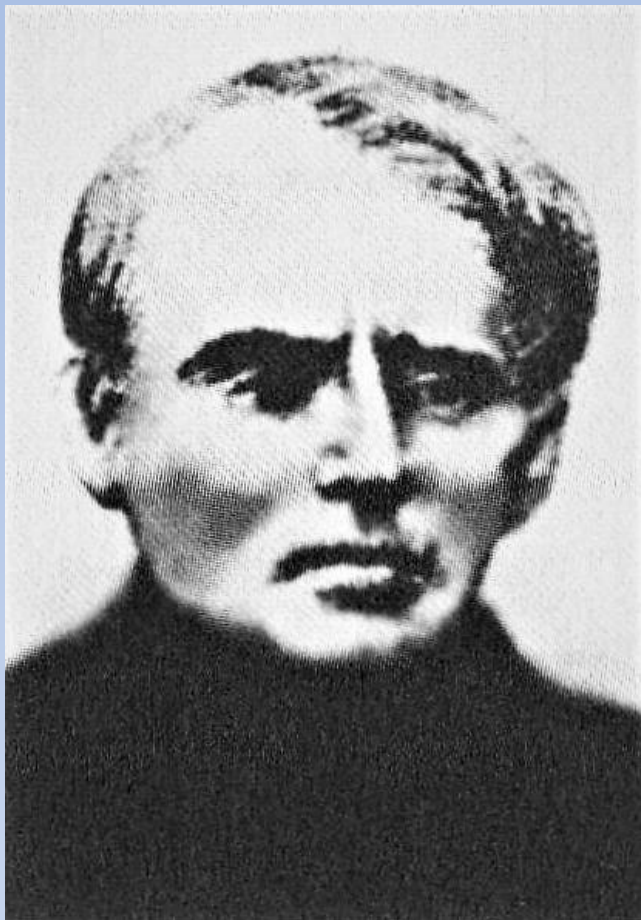
Kunigas, istorikas, kraštotyrininkas, lokalinių monografijų autorius.

„Jau antrame kurse buvau priimtas į lavinimosi būrelį, kurio tikslas buvo gilinti tautinį susipratimą, studijuoti Lietuvos istoriją, literatūrą, skatinti literatūrinius ir mokslinius gabumus. Vienas iš veikliausių būrelio narių buvo klierikas Jonas Reitelaitis, vienu kursu už mane vyresnis. Jis ėjo seminarijos bibliotekininko pareigas, turėjo raktą nuo bibliotekos kambario, kuriame dėl to mes galėjome rinktis ir niekieno netrukdomi svarstyti savo reikalus“.

„Reitelaitis, kunigaudamas parapijose, studijavo Lietuvos istoriją, rinko medžiagą parapijų archyvuose, parašė keletą monografijų...“

Iš V. Mykoliaičio-Putino atsiminimų

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Literatai

Antanas Tatarė (1805–1889)

Studijos Seinų kunigų seminarijoje (1832 –1834).

Kunigas, rašytojas, lietuviškos religinės ir šviečiamosios literatūros kūrėjas, lietuvių kalbos puoselėtojas, priklausė pirmajai Seinų kunigų seminarijos auklėtinių kartai.

„Išmintingi žmonės niekad nieštare žodžio, gėry nepasimjėlyje apie tai: ka turi iszkalbetie? O daugielis su wisu apie tai užmirsza, todėl nera diwu, kad newiens be razumo kalba, svieta juakina, grieszyjc, o saw ir kitiems iszkadije. Tay kalbedamas jumis mieli broley mano Lietuvininkay! asz noriu jus persergietie: idant jus eme in rankas sawo tas mano knigieles; pirmiausey su uwoga perskaytintumete; o skaytindami jes, tankiey sustoje perwožintumete wiska, ka skaytete, dabar da wel su didele pamierkawone, tartumete apie tay kas ezionay ira paraszynta. Labay ira negražu: kad be proto praszczioкас; gierus, gražius ir brangius dayktus rades, meta po koju sawo ir mindžioje ! Ape tokius ira paraszynta: „gaydukas rades žemeziuga su koje paspire, o kasinedamas szaszlawas ant meszlino, jieszkojo pusiau apipuwusio grudo“— Ne niekinkite mano, knigielu, nes jose ira iszraszynti pamoksłay, kureys po wisa swieta per amžius, iszmintingi negalejo atsidžiaugtie. Tays pamoksłays apszwiesti stojesi iszmintingays: ir maži, ir seni, ir jauni, jie pažinsta teysibe , ir isisaugoje: paklidimu, grieku, iszkadu, ligu ir smerties be czeso!.“

A. Tatarė . Pamokslai išminties ir teisybės, 1851

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Literatai

Vincas Mykolaitis-Putinas (1893–1967)

Studijos Seinų kunigų seminarijoje (1909–1915).

Lietuvių rašytojas, vertėjas, literatūrologas, filosofijos daktaras,
Lietuvos mokslų akademijos narys.

Savo atsiminimuose ir laiškuose Mykolaitis-Putinas pabrėžė, kad seminarija buvo griežtos drausmės ir uždaros tvarkos institucija, kurioje nuolat teko derinti asmeninius siekius su kunigo rengimo reikalavimais.

„Jau visi žinojo, kad tas vyras išeis į žymius Lietuvos žmones. Jau būdavo mūsų slaptoje draugijoje diskutuojamas paties Putino iškeltas klausimas, ar kunigas gali būti geras poetas. Tas klausimas ar ne paties Putino buvo iškeltas ir Nepriklausomos Lietuvos spaudoje.<...> Putinas Mykolaitis buvo aiškiai pastatęs klausimą: „Nenoriu užkasti savo talento. Noriu būti poetas, o kadangi kunigystė būti poetu yra kliūtis, tad iš seminarijos turėsiu išstoti“.

M. Krupavičius

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Literatai

Motiejus Gustaitis (1870–1927)

Seinų kunigų seminarijoje įgijo teologinį išsilavinimą, 1893 m. išventintas kunigu, rašytojas, literatūros ir kultūros tyrinėtojas, pedagogas, „Gabijos“ ir „Žiburio“ draugijų vienas steigėjų, žurnalo „Žiburyš“ redaktorius.

Motiejus Gustaitis priklausė tai Seinų kunigų seminarijos auklėtinių kartai, kuri sujungė kunigišką pašaukimą su lietuvių kultūros ir švietimo darbu. Jis buvo ne tik poetas ir literatūros tyrinėtojas, bet ir aktyvus lietuviškos mokyklos organizatorius Seinų krašte. Seminarijoje įgytas išsilavinimas ir lietuviško tautinio judėjimo aplinka turėjo didelę įtaką jo vėlesnei veiklai.

*Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai
Seinų „Šaltinio“ spaustuvės kūrėjai*

Kun. Jurgis Narjauskas (1876–1943)

Juozapas Laukaitis (1873–1952)

Vincentas Dvaranauskas (1871 - 1966)

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai VDU profesoriai

Aleksandras Grigaitis

1922–40 dėstė Vytauto Didžiojo universitete (iki 1930 Lietuvos universitetas), 1922 Teologijos-filosofijos fakultete įsteigė Šventojo Rašto Senojo Įstatymo katedrą, jai vadovavo.

Pranciškus Būčys

1922–27 dėstė Lietuvos universitete, 1924–25 rektorius.

Pranciškus Kuraitis

1922–40 dėstė Vytauto Didžiojo universitete (iki 1930 Lietuvos universitetas), Filosofijos įžangos ir istorijos katedros vedėjas, 1929–37 Teologijos ir filosofijos fakulteto dekanas; profesorius (1922).

**Vincas Mykolaitis –
Putinas**

Nuo 1923 Vytauto Didžiojo universitete (iki 1930 Lietuvos universitetas) skaitė lietuvių literatūros, tautosakos, literatūros teorijos, estetinių teorijų istorijos kursus; profesorius (1928).

Jonas Totoraitis

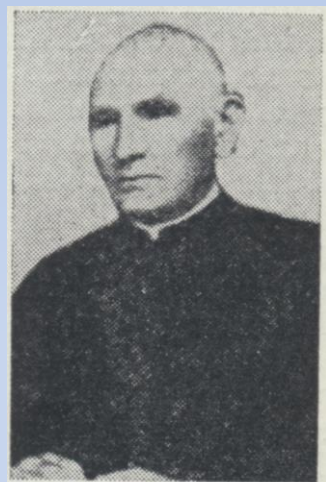
1923–37 dėstė Lietuvos universitete (nuo 1930 Vytauto Didžiojo universitetas).

Seinų kunigų seminarijos auklėtiniai Knygnešiai

Martynas Sederavičius (1829 – 1907)

Draudžiamosios lietuvių spaudos platinimo organizatorius, knygnešys, religinių raštų leidėjas, vertėjas. Lietuviškų leidinių į seminariją pristatytojas, kas pusę metų atsiųsdavo briką laikraščių ir knygų.

Kun. A. Grinevičius

Adomas Grinevičius (1845 – 1932)

Ilgus metus lietuviškos spaudos į seminariją pristatytojas. Pietų Lietuvoje pamažu sukūrė spaudos platinimo tinklą. Draudžiamoji spauda platinta Dzūkijoje, gabenta ne tik į Seinų, bet ir Kauno kunigų seminarias.

Antanas Baranauskas (1835–1902)

1871 m. buvo paskirtas Seinų kunigų seminarijos profesoriumi. Viena svarbiausių asmenybių Seinų kunigų seminarijos ir visos Seinų vyskupijos istorijoje. Jo veikla glaudžiai siejosi su Seinais – nuo 1897 iki 1902 jis buvo Seinų vyskupas. Jo autoritetas padarė didelę įtaką lietuvių dvasininkijos ugdymui ir kultūriniam gyvenimui.

„...atgarsį turėjo Seinų katedroje 1897 m. gruodžio 28 d. ingresso metu lietuviškai pasakytas pamokslas. Tai buvo pirmasis pamokslas katedroje, pasakytas lietuvių kalba, ir vyskupijos lietuviams sukėlė „pritrenkiamą“ įspūdį...“

Parapijų vizitacijų metu paties vyskupo tartas lietuviškas žodis stiprino žmonių tautinę sąmonę ir lietuvių kalbos vietą bažnytniniame gyvenime.

Seinų kunigų seminarija XIX a. ir XX a. pradžioje buvo ne tik kunigų rengimo įstaiga, bet ir svarbus lietuvių tautinio atgimimo centras. Joje mokėsi daug lietuvių jaunuolių, kurie vėliau prisidėjo prie Lietuvos kultūros, politikos, švietimo ir valstybingumo kūrimo. Didžioji dauguma Seinų kunigų seminarijos auklėtinių pasižymėjo visuomeniniame, kultūriniame ir akademiniam darbe

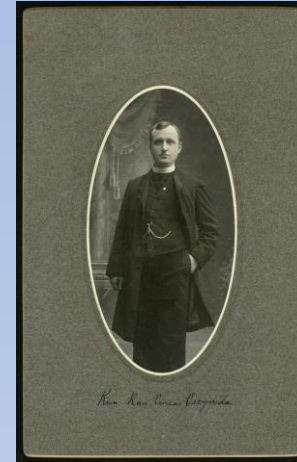
*Vincas Kudirka (1858–1899)
„Tautiškos giesmės“
(Lietuvos himno) kūrėjas*

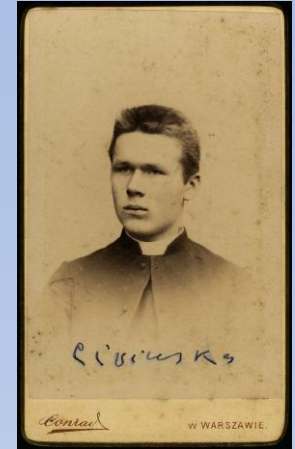
*Kun. Juozas Montvila
(1885–1912)*

*Kan. Martynas Čepulevičius
(1842–1909)*

*Kan. Vincentas Vizgirda
(1874–1966).*

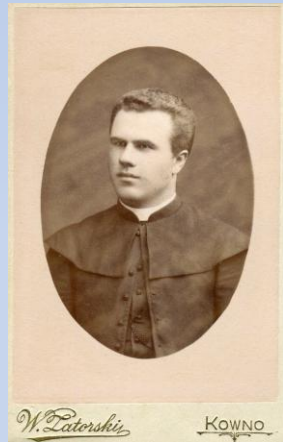
*Kun. Antanas Civiškas
(1867–1913)*

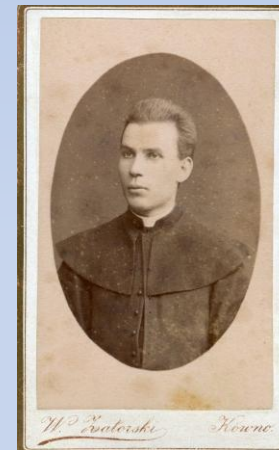
*Kun. Antanas Daukša
(1842–1923)*

*Kun. Jonas Giedraitis
(1859–1910)*

*Kun. Jonas Valaitis
(1868–1911)*

*Kun. Juozapas Martišius
(1862–1921)*

*Kun. Juozapas Randys
(1869–1908)*

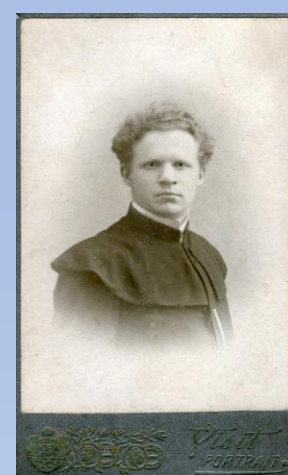
*Kun. Juozapas Skinkys
(1870–1943)*

*Kun. Juozas Šmulkštys
(1866–1931)*

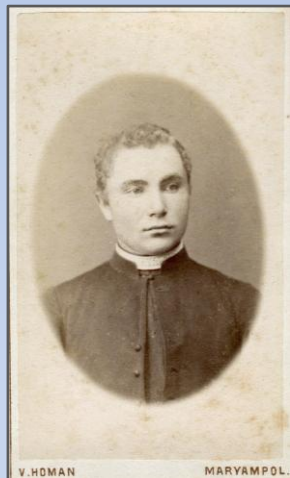
*Kun. Juozapas Volungevičius
(1866–1944)*

*Kun. Juozas Juozaitis
(1884–1955)*

*Kun. Matas Plaušinitis
(1867–1927)*

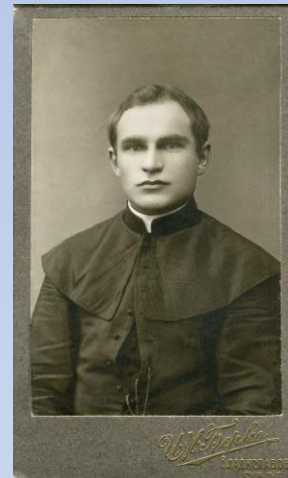
*Kun. Motiejus Oleka
(1864–1912)*

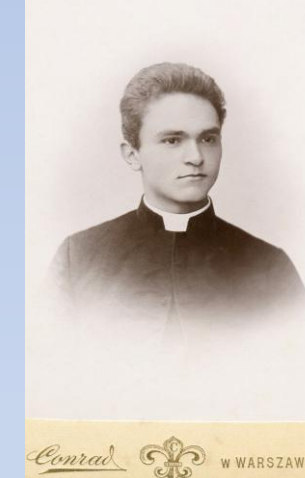
*Kun. Mykolas Brunza
(1884–)*

*Kun. Vincentas Čėsna
(1865–1912)*

*Kun. Vladas Maslauskas
(1888–1964)*

*Kun. Władysław Pianka
(1878–)*

Vinjetė. 1888 metai

Per 1826–1914 m. laikotarpį į seminariją buvo priimti 1196 klierikai.

Kiekvienais metais į pirmą kursą priimamų klierikų skaičių ribojo civilinės valdžios išleisti nurodymai. Tačiau ne visada buvo laikomasi valdžios institucijų nustatyto limitu, t. y. vyskupijos hierarchai priimti stengdavosi tiek klierikų, kiek reikėdavo vyskupijos poreikiams. Priimtų į Seinų kunigų seminariją skaičius kiekvienais metais įvairavo.

Iš pateiktos Seinų kunigų seminarijos klierikų tautinės sudėties matyti, kad vyravo iš lietuviškosios vyskupijos dalies kilę jaunuoliai.

Šios parodos, skirtos Seinų kunigų seminarijos 200 metų sukakčiai paminėti, pagrindas yra Lietuvos istorijos instituto mokslininko **Algimanto Katiliaus** darbai.

Lietuvos istorijos instituto XIX a. istorijos skyriaus mokslo darbuotojo humanitarinių mokslų daktaro Algimanto Katiliaus pagrindinės mokslinių interesų kryptys yra XIX ir XX a. Katalikų Bažnyčios Lietuvoje istorija, XIX a. Užnemunės istorija. Pagrindiniai mokslininko darbai, svarbiausios mokslinės publikacijos siejasi su Seinų (Augustavo) vyskupijos istorija.

Knygos

1. *Algimantas Katilius, Katalikų dvasininkijos rengimas Seinų kunigų seminarijoje (XIX a.–XX a. pradžia), Vilnius: LII, 2009, 452 p.*
2. *Algimantas Katilius, Seminarium duchowne w Sejnach: od duchownego w parafii po studia wyższe, Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2025, 217 p.*

Straipsniai

1. *Algimantas Katilius, Litwini – wychowankowie Sejneńskiego Seminarium Duchownego na Uniwersytetach katolickich Europy Zachodniej, kn.: Przeszłość natchnieniem dla teraźniejszości, Elk, 1996, p. 203–213.*
2. *Algimantas Katilius, Seinų kunigų seminarijos biblioteka: komplektavimo šaltiniai, Knygotyra, t. 33, Vilnius, 1997, p. 322–334.*
3. *Algimantas, Katilius, Jono Reitelaičio laiškas Vaižgantui: iš Seinų kunigų seminarijos bibliotekos istorijos, Aušra, 1998, Nr. 8, p. 19–23.*
4. *Algimantas Katilius, Seinų seminarijos klierikai, įšventinti vyskupo Motiejaus Valančiaus, Žemaičių praeitis, 1998. t. 8, p. 77–87.*
5. *Algimantas Katilius, Į Vakarų Europos katalikų universitetus ne studijuoti, bet gydytis, Lietuvių katalikų mokslo akademijos metraštis, 2000, t. 16, p. 143–228.*
6. *Algimantas Katilius, Kunigų ugdymo (edukacijos) pertvarkymas Lenkijos Karalystėje po 1863 m, sukilimo, Lietuvių katalikų mokslo akademijos metraštis, 2002, t. 20, p. 155–196.*
7. *Algimantas Katilius Vyskupas Antanas Baranauskas ir kunigų seminarijos problemos: rusiškų disciplinų dėstymas, Lietuvių katalikų mokslo akademijos metraštis, t. 23, p. 229–236.*
8. *Algimantas Katilius, Lietuvių kalba Seinų kunigų seminarijoje, Aušra, 2006, Nr. 22, p. 12–13; Nr. 23, p. 14–16.*

9. Algimantas Katilius, *Ks. Romuald Jałbrzykowski profesor Seminarium Duchownego w Sejnach, kn.: Między Wilnem a Białymstokiem. 50-lecie śmierci Arcybiskupa Romualda Jałbrzykowskiego, Białystok, 2007, p. 27–36.*
10. Algimantas Katilius, *Seminarium Duchowne w Sejnach w latach 1826–1915: społeczne, geograficzne i narodowe pochodzenie alumnów, kn.: Mój Kościół w historię wpisany. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Profesorowi Tadeuszowi Krahelowi, Białystok, 2007, p. 172–184.*
11. Algimantas Katilius, *Seinų kunigų seminarija XIX a. pabaigoje–XX a. pradžioje: klierikų tautinės tapatybės klausimas, Terra jatwezenorum, 2009, t. 1, p. 144–160.*
12. Algimantas Katilius, *Seinų kunigų seminarijos klierikų lituanistinė veikla, Metai, 2013, Nr. 3, p. 106–112.*
13. Algimantas Katilius, *Seinų kunigų seminarija ir Justino Staugaičio studijos, Terra jatwezenorum, 2016, t. 8, d. 2, p. 239–242.*
14. Algimantas Katilius, *Kształcenie duchowieństwa katolickiego w seminarium duchownym w Sejnach (XIX w.–początek XX w.), kn.: Diecezja Sejneńska 1818–1825. Studia i szkice z okazji 200-lecia erygowania, pod redakcją Tadeusza Kowalewskiego, ks. Józefa Łupińskiego, Magdaleny Niewiadomskiej, Łomża: Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości Łomży, 2018, s. 103–121.*

15. Algimantas Katilius, *Vyskupas Antanas Baranauskas apie rusiškų disciplinų dėstymą Seinų kunigų seminarijoje*, *Terra jatwezenorum*, 2019, t. 11, d. 1, p. 214–233.
16. Algimantas Katilius, *Wychowankowie seminarium duchownego w Sejnach – twórcy niepodległej Litwy*, *Studia Elckie*, 2019, 21 nr 1, s. 39–46.
17. Algimantas Katilius, *Apie išmestą iš Seinų kunigų seminarijos klieriką Petrą Gerulį*, *Terra jatwezenorum*, 2020, t. 12, d. 1, p. 262–270.
18. Algimantas Katilius, *Lithuanian Activities of the Students of Seinai Theological Seminary*, *Studia Elckie*, 2023, 23 nr 2, p. 195–205.
19. Algimantas Katilius, *Seinų kunigų seminarijos vicerektorius Romualdas Jalbžykovskis*, *Terra jatwezenorum*, 2024, t. 16, d. 1, p. 221–231.

Panaudotos nuotraukos Sigito Birgelio, iš kun. Dainiaus Gurevičiaus rinkinio, nežinomų autorių.
